

**การพัฒนาหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง
อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง**

จิราภัสร์ ใจเย็น*

ดวงจันทร์ เตียววิไล**

ดุชนิ สีสลวรพงศ์ ***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะ และ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง จิตสาธารณะ กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ เอกสารประกอบหลักสูตร (แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร) แบบวัดพฤติกรรมจิตสาธารณะ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ได้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง มีโครงสร้างจำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนในการใช้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ในภาพรวมก่อนเรียนพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับปฏิบัติเล็กน้อย ($\bar{X}=1.18$) และพฤติกรรมจิตสาธารณะ หลังเรียนอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำหรือทุกครั้ง ($\bar{X}= 2.44$)

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน 52.00 และ 87.00 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 35.00

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร, หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ, จิตสาธารณะ

*นักศึกษาปริญญาโท, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต(สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน), มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร. ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

*** ดร. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.



Curriculum Development Enhancing Experience to Develop the Public Mind of Grade 6 Students at BaanSriboonruang School Chae Hom District, Lampang province

Jeerapat jaiyen*

Duangchan Diowvilai**

Dusdee Seetalavarang ***

Abstract

The objectives of this research are 1) to develop a curriculum enhancing experience to develop the public mind of grade 6 students at BaanSriboonruang school, Chae Hom district, Lampang Province, 2) to study the student behaviors, and 3) to study the student achievement. The target group is 15 students of Grade 6 in academic year 2012 at BaanSriboonruang school. The instruments used were the curriculum enhancing experience to develop the public mind, document assemble to the curriculum (A management plan based learning course), the student behaviors of public mind test, and the student achievement test. Percentage, mean, and standard deviation were used to analyze data.

The results showed that

1. The school has got the curriculum enhancing experience to develop the public mind of grade 6 students at BaanSriboonruang school, Chae Hom district, Lampang Province with 6 unit lesson plans; classrooms available, volunteer to look after the younger, volunteer for elderly massage, growing plants to reduce global warming, radio I love (moral storytelling through lines), and public mind interest volunteer. The overall public mind was appropriate at the highest level. ($\bar{X}$ = 4.88, SD = 0.13)

2. The result of the students behaviors before using the curriculum enhancing experience to develop public mind in general was at a low level ($\bar{X}$ = 1.18, SD = 0.23), but after studying in class regularly or every time was higher ($\bar{X}$ = 2.44, SD = 0.39).

3. The achievement of students who take the course enhancing experience the public mind has got higher scores after learning (86.67%) than before learning (51.67%). The scores is increasing 35.00 percent.

Keywords : curriculum development, the curriculum enhancing experience to develop public mind, public mind

*Graduated Student, Master of Educational(curriculum and instruction), Lampang Rajabhat University.

**Assistance Professor, Dr. Faculty of Education(Curriculum and instruction), Lampang Rajabhat University.

***Dr., member of thesis committee, Faculty of Education(Curriculum and instruction), Lampang Rajabhat University.

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กระบวนการจัดการเรียนการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพการจัดการกระบวนการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมอันดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2548)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และนโยบายในการพัฒนาผู้เรียนมุ่งเน้นให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ได้กำหนดให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์คือ มีจิตสาธารณะ ที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขนอกจากนี้ยังได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนี้แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณะประโยชน์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจ ในลักษณะอาสาสมัคร มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานจนเกิดสมรรถนะที่สำคัญคือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานจนเกิดสมรรถนะที่สำคัญ คือ 1) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ไขปัญหา และ ประยุกต์ความรู้มาใช้ได้กับปัญหาอย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล และคุณธรรม 2) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการ สร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล และการจัดการปัญหาต่างๆ อย่างเหมาะสม

คุณลักษณะสำคัญของจิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะ ที่สำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับจิตใจของมนุษย์คือ ให้มองถึงประโยชน์ส่วนรวมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การปลูกฝังจิตสาธารณะให้เกิดขึ้นได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะ ของคนไทย ที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก โดยคนไทยต้องเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข โดยมุ่งปลูกฝังจิตสำนึก ที่ถูกต้องด้านจิตสาธารณะ ให้กับผู้เรียน รู้จักรักษามลประโยชน์ของส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2548)

โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง มีหน้าที่จัดกิจกรรมสร้างเสริมจิตสาธารณะตามที่หลักสูตรกำหนดจากข้อมูลโรงเรียนบ้านศรีบุญเรืองปรากฏว่ามีปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วนคือ ด้านการดูแลรักษาความสะอาดของสถานศึกษา ขาดความรับผิดชอบ และใช้อุปกรณ์ในห้องเรียนใช้แล้ววางไม่เป็นระเบียบ ขาดความมีน้ำใจความเอื้อเฟื้อ และเสียสละช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนขาดความเข้าใจผู้ที่มีอายุมากกว่าทำให้ไม่สามารถ สานสัมพันธ์อันอบอุ่นในครอบครัว โรงเรียนพยายามที่จะแก้ไข แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร และโรงเรียนยังไม่มีหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านการพัฒนาจิตสาธารณะดังนั้นโรงเรียนบ้านศรีบุญเรืองจึงสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย โดยใช้ปัญหา นักเรียนขาดจิตสาธารณะในโรงเรียนเป็นฐาน เพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม สามารถจัดการตนเองและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง, 2553)จากปัญหาและความจำเป็นดังกล่าวผู้วิจัยจึงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนา



จิตสาธารณะ ในการนำมาช่วยแก้ปัญหาการขาด จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนด้านพฤติกรรม จิตสาธารณะ
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องจิตสาธารณะ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยใช้รูปแบบ การพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler.1970, อ้างในหอม คลายานนท์, 2534) คือประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ กำหนดจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับสังคมและสภาพแวดล้อมภายนอกให้สัมพันธ์กับผู้เรียน กำหนดกิจกรรมการเรียน การสอนและสื่อการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กำหนดแนวทางประเมินหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร ตามจุดประสงค์และพฤติกรรมที่คาดหวัง

กระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้แนวทางกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์จริงโดยจัดกิจกรรม การปลูกฝังคุณธรรม 5 ขั้นโดยใช้วิธีการปลูกฝังคุณธรรม 5 ขั้นของ ดุษฎี สิตลวงค์ (2554)ซึ่งเป็นกิจกรรม การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงผู้เรียนได้สัมผัสความรู้สึกได้สะท้อนความรู้สึกรออกมาจากประสบการณ์ด้วยตนเอง วิธีการปลูกฝังคุณธรรม 5 ขั้น ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 สัมผัสความรู้สึก เป็นขั้นตอนที่ครูจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้สัมผัส ประสบการณ์จริง ครูจัดกิจกรรมให้มีเหตุการณ์ที่สะท้อนคุณธรรมให้ผู้เรียนได้เข้าไปสัมผัสด้วยตนเองในกิจกรรมหน่วย ห้องเรียนพร้อมใช้ให้นักเรียนได้สัมผัสกับสภาพห้องเรียนที่ห้องสภปรก วางสิ่ง โต๊ะ เก้าอี้ไม่เป็นระเบียบ ขั้นที่ 2 ฟัง เรื่องเล่า เป็นขั้นที่ครูจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฟังเรื่องเล่าที่สอดคล้องกับนักเรียนที่ได้ประสบกับเหตุการณ์ เกี่ยวกับ ความรู้สึกของตนเอง ที่สะท้อนความรู้สึก ชอบหรือไม่ชอบ ขั้นที่ 3 ทบทวนตัวเองเป็นขั้นที่ครูจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียน ได้ระลึกย้อนไปถึงการกระทำของตนเองที่ผ่านมาว่าเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนั้นมีพฤติกรรมใดที่ตนเองได้กระทำ และพฤติกรรมใดที่อยากจะทำ เป็นความรู้สึกที่เป็นสิ่งที่ช่วยแก้ปัญหาของห้องเรียนที่สภาพไม่มีความพร้อมใช้ เล่าสู่กันฟัง ตนเองอาสาที่ปฏิบัติสิ่งที่ทำให้ห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบอยู่เสมอ และจะไม่กระทำการใดที่เป็นพฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสม ขั้นที่ 4 กำหนดกติกา เป็นขั้นตอนที่ครูจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้อภิปรายกับตนเองว่า การกระทำใด ของตนที่ก่อให้เกิดปัญหาที่ทำให้ตนรู้สึกท้อแท้ และการกระทำใดของตนที่ทำให้ปัญหานั้นหายไป ตนจะเลือกปฏิบัติ หรือ กระทำสิ่งใด โดยกำหนดเป็นกติกาเช่น อาสาดูแลรักษาความสะอาดในบริเวณที่ตนเองใช้ จัดเก็บอุปกรณ์ หลังการใช้ให้เป็นระเบียบทุกครั้ง แล้วเลือกเพื่อที่จะนำไปใช้ต่อไป และขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่ครูจัดสถานการณ์ ให้ผู้เรียนได้นำกติกาที่ผู้เรียนกำหนดขึ้นสำหรับที่ตนเลือกแล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ครูอาจช่วยผู้เรียนด้วยการถามตัว กฎกติกาที่ผู้เรียนตั้งไว้ถามแนวทางปฏิบัติ ถามผลลัพธ์ที่ผู้เรียนต้องการจะค่อยๆ พัฒนาในวงจรการเรียนรู้ต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุคนธรส หุตะวัฒน์ (2550) ได้วิจัยเรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคการเสนอตัวแบบผ่านการเรียนรู้ร่วมกับการชี้แนะทางวาจาที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะ ด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการรับรู้ ร่วมกับการชี้แนะทางวาจา มีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียน ที่ไม่ได้รับโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะ ด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการรับรู้ร่วมกับการชี้แนะทางวาจา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะ ด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการรับรู้ร่วมกับการชี้แนะทางวาจา กับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 นั่นคือโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะ ด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการรับรู้ร่วมกับการชี้แนะทางวาจา สามารถใช้พัฒนานักเรียนได้ทั้ง 2 กลุ่ม คือ นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมาก และน้อย

พลวิทย์ณัน กัญระโรจน์ (2555) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมส่งเสริม จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประชาวิทย์ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ได้หลักสูตรกิจกรรมส่งเสริมจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประชาวิทย์ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีโครงสร้างจำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.43 คิดเป็นร้อยละ 87.17 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ เมื่อคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมจิตสาธารณะก่อนเรียนและหลังเรียน คือ 14.63 และ 17.43 ตามลำดับ เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมหลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประเภทของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นประเภทกึ่งทดลองโดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 15 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1. พฤติกรรมจิตสาธารณะ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาได้แก่หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง 2) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดพฤติกรรมจิตสาธารณะเป็น แบบประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะ จำนวน 15 รายการ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจิตสาธารณะ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ



4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ถึง โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง เพื่อขออนุมัติเพื่อใช้ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย

2. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ดำเนินการติดต่อผู้เชี่ยวชาญ ผู้เกี่ยวข้อง และถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการศึกษาวิจัย

2.2 ทำการตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือก่อนการทดลอง โดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ว่าเหมาะสมที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

2.3 นำเอกสารที่สร้างขึ้นประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ทำการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ โดยผู้วิจัยเป็นผู้จัดกิจกรรมเอง โดยดำเนินการทดลองกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555

2.4 แจกให้นักเรียนรู้วิธีการ และบทบาทของนักเรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมประสบการณ์พัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.5 ทำการวัด และประเมินผลโดยใช้แบบวัดพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ นักเรียนก่อนเรียน(pre-test)กลุ่มเป้าหมายโดยแบบทดสอบที่สร้างขึ้นผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือแล้วว่ามีคามเหมาะสมที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

2.7 ดำเนินการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการปลูกฝังคุณธรรม 5 ชั้น ดังนี้ ชั้นที่ 1 สัมผัสความรู้สึก ชั้นที่ 2 ฟังเรื่องเล่า ชั้นที่ 3 ทบทวนตัวเอง ชั้นที่ 4 กำหนดกติกา และชั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้

2.8 ทำการทดสอบหลังการทดลอง (post – test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบวัดชุดเดียวกันและ ทำการประเมินพฤติกรรมจิตสาธารณะหลังเรียนโดย นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียน เป็นฉบับเดียวกับก่อนเรียน

2.9 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ โดยวิธีการทางสถิติ ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป ที่พัฒนาโดย ปกรณ์ ประจัญบาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (mean)

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. สถิติที่ใช้การตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือแบบทดสอบ 2 ชนิด คือแบบวัดพฤติกรรมสาธารณะ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปของปกรณ์ ประจัญบาน

2.1 ใช้ค่า IOC จากสูตรค่าดัชนีความสอดคล้อง หาค่า IOC ของแบบวัดพฤติกรรมจิตสาธารณะ ข้อทดสอบนั้นวัดได้จริงตามจุดประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญเมื่อหาคุณภาพแล้วได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00

2.2 หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.40 - 0.80 นำไปใช้ในการสร้างข้อทดสอบ

2.3 หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.28 - 0.83

2.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเท่ากับ (0.88)

สรุปผลการวิจัย

1. ได้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง เมื่อนำมาเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินพบว่า หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปางในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.08$) และเมื่อพิจารณาหน่วยการเรียนรู้เป็นรายแผน 6 แผนคือแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 ห้องเรียนพร้อมใช้แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2) อาสาดูแลน้องแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3) อาสาชวนคนชรา แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 4) ปลูกต้นไม้ลดภาวะโลกร้อน แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 5) วิทย์ ที่หนูรัก (เล่านิทานคุณธรรมผ่านเสียงตามสาย) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 6) จิตสาธารณะที่สนใจอาสาทำ ทุกหน่วยการเรียนรู้มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียน หลังการใช้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ในภาพรวมก่อนเรียน พฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับ ปฏิบัติเล็กน้อย ($\bar{X} = 1.18, S.D. = 0.23$) และพฤติกรรมจิตสาธารณะหลังเรียนอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำหรือทุกครั้ง ($\bar{X} = 2.44, S.D. = 0.39$)

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ มีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนและหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 52.00 และ 86.00 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 35.00

อภิปรายผลการวิจัย

1. หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง มีองค์ประกอบครบถ้วน ได้แก่ ความนำ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์คือ มีจิตสาธารณะ มีโครงสร้างของหลักสูตร มีจุดประสงค์การเรียนรู้ มีสาระการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้และเวลาเรียนที่เหมาะสม สื่อและแหล่งเรียนรู้ วัดและประเมินผล มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ออกแบบในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย ในประสบการณ์จริง เพื่อส่งผลให้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรม จิตสาธารณะของนักเรียนได้รับการพัฒนาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler อ้างใน หอม คลายานนท์, 2534) กล่าวว่า การจัดหลักสูตรและการสอนจะต้องตอบคำถาม 4 ประการ คือ มีความมุ่งหมาย



ของการศึกษา มีประสบการณ์ ทางการศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ มีการจัดประสบการณ์ทางการศึกษา มีการประเมินผลในการตัดสินใจว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การจัดการเรียนรู้สามารถยืดหยุ่นเวลาได้เนื่องจาก กิจกรรมการปฏิบัติเน้นประสบการณ์ มีการวางแผนจากการวิเคราะห์ผ่านความรู้สึก วางแผน กำหนดกติกา การปฏิบัติจริง สามารถใช้เวลาเรียน และนอกเวลาเรียนในการปฏิบัติให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2552ค) โดย มีหลักการที่สำคัญคือ เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้

2. พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้หลักสูตรเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ มีพฤติกรรมจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น พบว่าพฤติกรรมก่อนเรียนนักเรียน ส่วนใหญ่พฤติกรรมปฏิบัติ เล็กน้อย และหลังเรียนพฤติกรรมจิตสาธารณะ ปฏิบัติเป็นประจำหรือทุกครั้งอาจเป็นผลเกิดจากหลักสูตรนี้ได้จัด การเรียนรู้ประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเป็น 5 ชั้น ประกอบด้วยชั้นที่ 1.สัมผัสความรู้สึก เป็นขั้นตอนที่ครูจัดประสบการณ์ จริงในชีวิต โดยกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้สัมผัส ได้ผ่านความรู้สึก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณธรรม ที่จะปลูกฝังจัดให้มี เหตุการณ์ที่สะท้อนคุณธรรม ให้ผู้เรียนได้สัมผัสด้วยตนเอง ชั้นที่ 2 ฟังเรื่องเล่า เป็นขั้นตอนที่ครูจัดสถานการณ์ ให้ผู้เรียนได้ฟังเรื่องเล่า ที่สอดคล้องกับเรื่องที่สัมผัสกับความรู้สึกชั้นที่ 3 ทบทวนตัวเอง เป็นขั้นที่ครูจัดสถานการณ์ที่ ผู้เรียนได้สะท้อนความรู้สึกระลึกในเหตุการณ์การกระทำของตนเองที่ผ่านมาเกี่ยวข้อง กับความรู้สึกนั้นเป็นขั้นที่ ผู้เรียนวิเคราะห์สภาพปัญหา วิเคราะห์ปัญหารวมทั้งสิ่งที่ตนเองจะปฏิบัติเล่าสู่กันฟัง ชั้นที่ 4 กำหนดกติกา เป็นขั้นที่ครู จัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้อภิปรายความรู้สึกของตนเองว่าการกระทำที่ก่อให้เกิดปัญหา การกระทำใดที่ทำให้ปัญหา นั้นหายไป หรือกำจัดปัญหานั้นได้ ผู้เรียนได้แนวทางจากชั้นที่ 3 จากการบอกเล่าว่าตนเองจะปฏิบัตินำมากำหนด กติกา ครูอาจซักถามตัวถูกติกาที่ผู้เรียนกำหนดไว้ได้ ตามแนวทางปฏิบัติ ชั้นที่ 5. ประยุกต์ใช้ เป็นขั้นตอนที่ครูจัด สถานการณ์ให้ผู้เรียน นำกติกาที่กำหนดขึ้น สำหรับตนเองชั้นนี้ผู้เรียน จะเตรียมการ นำทางเลือกที่ตนเลือกแล้วไปใช้ใน สถานการณ์ใหม่เป็นการประยุกต์ใช้ สอดคล้องกับแนวคิดของคุชฌี สิตลวรพงศ์ (2554) กล่าวว่า วิธีการปลูกฝังคุณธรรม 5 ชั้น ประกอบด้วยชั้นที่ 1 สัมผัสความรู้สึก ชั้นที่ 2 ฟังเรื่องเล่า ชั้นที่ 3 ทบทวนตัวเอง ชั้นที่ 4 กำหนดกติกา ชั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้ เป็นขั้นการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สัมผัสประสบการณ์จริงที่จากกิจกรรมหน่วยปลูกต้นไม้ลดภาวะ โลกร้อน เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้นมาขบคิดด้วยตนเอง ได้ระลึกถึงการกระทำของตนเองที่ส่งผลให้เกิด ปัญหาเหล่านั้น เช่น ตนเองได้มีส่วนร่วมหรือพฤติกรรมที่ทำให้การเกิดภาวะโลกร้อน หรือช่วยแก้ปัญหา ในช่วงเรียน ชั้นที่ 1 สัมผัสความรู้สึกโดยครูสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้สัมผัสเหตุการณ์ภาวะโลกร้อน โดยการให้นักเรียนได้ เข้าไปอยู่ในมุงพลาสติกที่จัดไว้กลางสนามที่มีแสงแดดด้วยกันทุกคนเมื่อนักเรียนได้สัมผัสความรู้สึกร้อนคล้ายกับเรื่อง ที่ครูเล่าชั้นที่ 2 ฟังเรื่องเล่า การเกิดภาวะโลกร้อน นักเรียนได้เกิดความรู้สึกร้อนคล้ายกับการเกิดภาวะโลกร้อนเกิด ขึ้นกับตนเองจริงๆและนักเรียนทนความร้อน หายใจไม่สะดวกให้นักเรียนออกมาอยู่ใต้ต้นไม้ นักเรียนได้เกิดความรู้สึก สดชื่นเย็นสบาย หายใจสะดวก เกิดขึ้นกับตนเอง จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักขึ้นภายในใจ ชั้นที่ 3 ทบทวน ตัวเอง ครูให้นักเรียนได้มีโอกาสบอกความรู้สึก ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกที่การกระทำของตนเองและมนุษย์ที่ ส่งผลต่อปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม ที่ตนเองอาศัย เช่น ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า การเผาไหม้ ทำสวนเลื่อนลอย ฯลฯ เกิดจิตสำนึกในตนเอง ทบทวนตัวเองมีพฤติกรรมใดบ้างที่ปฏิบัติก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน มีส่วน ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตทั้งตนเองและผู้อื่นเสนอข้อคิด ที่จะร่วมกันแก้ปัญหา ด้วยการเล่าสู่กันฟังที่จะปฏิบัติ

ขั้นที่ 4 กำหนดกติกาตนเองได้เสนอวิธีปฏิบัติที่จะปฏิบัติสิ่งใดที่จะทำให้ลดภาวะโลกร้อน วางกติกาตนเองที่จะปฏิบัติ
ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้ นักเรียนได้กำหนดวิธีการปฏิบัติแล้วนำไปประยุกต์ใช้ เป็นกิจกรรมที่ตนเองอาสาช่วยเหลือ
ส่วนรวมด้วยการอาสาปลูกต้นไม้ลดภาวะโลกร้อนในกิจกรรมหน่วยอื่นๆเช่นเดียวกันเป็นกิจกรรมที่ส่งผลให้ผู้เรียน
เกิดความคิด ตระหนักในปัญหาาร่วมกันแก้ปัญหาด้วยอาสาปฏิบัติกิจกรรมช่วยเหลือผู้อื่น และพฤติกรรมจิตสาธารณะ
ในตัวนักเรียนจะค่อยๆพัฒนาขึ้น นอกจากนี้ในการจัดการเรียนรู้นอกจากการจัดการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม 5 ขั้นครู
ยังใช้วาจาในการชี้แนะด้านความรู้ให้ผู้เรียนได้รู้และเข้าใจของความหมายที่นำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องตามหลักและ
เหตุผลที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาด้านการเรียนรู้มากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ สุนทรส หุตวัฒนะ(2550) ได้วิจัย เรื่อง
ผลการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคการเสนอตัวแบบผ่านการเรียนรู้ร่วมกัน พบว่านักเรียนที่ได้รับโปรแกรม
พัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะวาจา มีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียน
ที่ไม่ได้รับโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะวาจา

3. ผลการใช้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่ามีความแตกต่าง
สัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์สามารถ
นำมาพัฒนาผู้เรียนที่เน้นพฤติกรรมจิตสาธารณะอาสาช่วยเหลือครู เพื่อนนักเรียน คนชรา และผู้อื่น ในกิจกรรมอาสา
จัดและดูแลห้องเรียนพร้อมใช้ อาสาช่วยเหลือครูดูแลห้อง อาสาชวนคนชราหรือผู้สูงอายุในชุมชนของตนเอง อาสา
ปลูกต้นไม้เพื่อลดภาวะโลกร้อน อาสาการเล่านิทานคุณธรรม ตลอดจนกิจกรรมที่สนใจอาสาทำ ซึ่งเป็นเรื่องที่คุณเรียน
มีประสบการณ์ที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดจากประสบการณ์ตนเอง นำออกมาใช้ในการเรียนรู้จนปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมในด้านความมีเมตตาเอื้อเฟื้อ เอื้ออาทร ด้วยการอาสาและปฏิบัติกิจกรรมช่วยเหลือครู เพื่อนนักเรียน และ
ผู้อื่นด้วยความสมัครใจตลอดจนการดูแลรักษาห้องเรียนให้มีความสะอาดและใช้สิ่งของแล้วจัดเก็บไว้อย่างเป็นระเบียบ
ประจำทุกครั้งเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับผลวิจัยของ พัสสิยณัน กันยะโรจน์(2555)ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร
กิจกรรมส่งเสริม จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประชาธิปไตย อำเภอมือง จังหวัดลำปาง
พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.43 คิดเป็นร้อยละ 87.17 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80
สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ เมื่อคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมจิตสาธารณะก่อนเรียนและ
หลังเรียน คือ 14.63 และ 17.43 ตามลำดับ เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมหลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนได้เรียนรู้ที่เน้นคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ ด้านจิตสาธารณะ และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในทุกหน่วยอย่างต่อเนื่อง ในกิจกรรมที่ส่งเสริม
ให้นักเรียน มีน้ำใจ มีเมตตา เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ อาสาช่วยเหลือครู ดูแลห้อง เพื่อนนักเรียน ใส่ใจการช่วยเหลือสังคม
ในเรื่องการแก้ปัญหาอันตรายจากภาวะโลกร้อนด้วยวิธีการอาสาและปฏิบัติการปลูกต้นไม้ลดภาวะโลกร้อน และอาสา
ปฏิบัติกิจกรรมจิตสาธารณะที่สนใจอาสาทำ ตามแนวคิดของตนเองที่ตระหนักถึงสิ่งที่พบเห็นในการแก้ไขปัญหาตาม
แนวคิดของตนเองที่จะช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเหมาะสม คือ กิจกรรมจิตสาธารณะที่สนใจอาสาทำ มีการจัดกิจกรรมการ
เรียนที่ยืดหยุ่น คือนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทั้งใน และนอกเวลาเรียนที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำ ในสถานการณ์ที่เหมาะสม
ทั้งนี้อาจเกิดจากหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะมีประสิทธิภาพ ที่มีความสอดคล้องในด้านเนื้อหา
กิจกรรม และจุดประสงค์ ที่เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียน ด้านจิตสาธารณะ



ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1.1 การใช้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะครูผู้สอนควรมีการกระตุ้นให้กำลังใจ ชี้แนะช่วยเหลือผู้เรียนสามารถพัฒนาให้บรรลุผลการเรียนรู้ได้
- 1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถปรับสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนโดยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาพัฒนาการ
- 1.3 ครูในโรงเรียนควรร่วมกันพัฒนานักเรียนให้มีจิตสาธารณะทุกระดับชั้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 การนำหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะไปใช้ สามารถจัดกิจกรรมให้มีความยืดหยุ่นทั้งเวลา และสาระการเรียนรู้ได้
- 2.2 การจัดกิจกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะควรดำเนินการจัดอย่างต่อเนื่อง
- 2.3 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในระดับชั้นอื่น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง
- 2.4 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในกิจกรรม หรือประเด็นอื่น ที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2552).หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.กรุงเทพฯ :ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา วัฒนา. (2548).การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ธนาพร.
- ดุชฎี สิตลารงค์. (2554). วิธีการปลูกฝังคุณธรรม 5 ชั้น โรงเรียนกมลไกรลาศวิทยา. [online]. Available : <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/470424> ค้นเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2554.
- ปกรณ์ ประจัญบาน.ป.ป โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล.พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.ม.ป.ท.
- พัสวีย์ณัน กันยะโรจน์. (2555). การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมส่งเสริมจิตสาธารณะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประชาวิทย์ อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง.วิทยานิพนธ์ปริญญา ศุศาสตรมหาบัณฑิต.ลำปาง. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.อดสำเนา
- โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง. (2553). บันทึกการประชุมข้าราชการครูโรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง.ลำปาง:มปท.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. (2548). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545). ปทุมธานี: พี.เอน.เค แอนด์ พริ้นติ้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2548). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545). ปทุมธานี: พี.เอน.เค แอนด์ พริ้นติ้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2550). แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 - 2554. กรุงเทพฯ : วิ.เจ.พริ้นติ้ง.



สุคนธรส หุตะวัฒนะ. (2550). ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูน ร่วมกับการชี้แนะทางวาจา ที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปริญญา นิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต การวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, อุดรธานี.

หอม คลายานนท์. (2534). ผู้แปล หลักการพื้นฐานของหลักสูตรและการสอน. แปลจากเรื่อง Basic Principles Of Curriculum and Instruction โดย กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.